

DJEČJI VRTIĆ PAŠKI MALIŠANI,PAG
VELEBITSKA 6,23250 PAG
TEL, 023 611 089,600 336
Mail; djecji.vrtic.paski.malisani@zd.t-com.hr

PRIJEDLOG STRATEGIJE RAZVOJA GRADA PAGA
Društvene djelatnosti- **PREDŠKOLSKI ODGOJ,
ODGOJ I OBRAZOVANJE DJECE
RANE I PREDŠKOLSKE DOBI**

U Pagu,svibanj 2015.g.

POBOLJŠANJE PRISTUPA RANOM I PREDŠKOLSKOM ODGOJU I

OBRAZOVANJU

Komisija za obrazovanje EU-a svim je zemljama članicama odredila prioritet posebne skrbi za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u razdoblju 2014. do 2020. godine i njegovo uređivanje u sklopu obrazovnih politika svih zemalja članica EU-a. RH je još i ranije od 1997. godine zakonski uredila rani i predškolski odgoj i obrazovanje na iznimno kvalitetan način, tako da se u odgojno-obrazovni sustav uključuju djeca **od navršenih šest mjeseci do polaska u osnovnu školu**. Od pedagoške godine 2014./2015. uvodi se obvezni program predškole u trajanju od 250 sati godišnje za svu djecu u godini dana prije polaska u osnovnu školu, kako za djecu koja su već uključena u programe u dječjim vrtićima, tako i za djecu te dobi koja ne polaze dječje vrtiće.

Temelji cjeloživotnog učenja sadržani su u predškolskom odgoju i obrazovanju, pa je time i odgovornost Republike Hrvatske tim veća **jer se do 2020. godine moraju stvoriti uvjeti za obuhvat 95% djece rane i predškolske dobi sustavom predškolskog odgoja i obrazovanja**. Sadašnja obuhvatnost djece rane i predškolske dobi je 65%, a obuhvat djece u godini dana prije polaska u osnovnu školu je 99%, bez obzira na činjenicu što program predškole nije bio obavezan, jer su roditelji željeli svoju djecu uključiti u program predškolskog odgoja radi jednostavnijeg i lakšeg uključivanja u osnovnoškolski sustav odgoja i obrazovanja. Uređenost sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja je u postojećim dječjim vrtićima i drugim pravnim osobama, koje provode programe predškolskog odgoja, vrlo kvalitetna i ima visoke standarde prema mjeri djeteta. Dostupnost je u svim sredinama manje-više osigurana, ali smještajni kapaciteti su nedostatni za sve one koji bi se željeli uključiti u taj sustav (pri upisu djece u dječje vrtiće prednost, među ostalim, imaju djeca zaposlenih roditelja, a sva djeca imaju pravo na odgoj i obrazovanje od najranije dobi). Pristupačnost je djeci i roditeljima zajamčena tijekom cijele godine jer se u dječjim vrtićima programi provode na temelju smjernica Programskog usmjerenja koje se zasniva na humanističko-razvojnog i holističkom pristupu svakom djetetu, prema njegovim potrebama, interesima i sposobnostima. Međutim i u našem vrtiću trenutno nije moguće omogućiti pristupačnost zbog nedostatnosti kapaciteta objekta.

Plan je izgraditi novi, veći objekt koji bi omogućio uključivanje u program svih zainteresiranih roditelja i djece. Realizacija projekta izgradnje je u tijeku. Nova zgrada dječjeg vrtića „Paški mališani“ bila bi energetska učinkovita katnica površine oko 2.000 m². Predviđena je za smještaj 130 djece starosti od šest mjeseci do sedam godina života te dvadeset djelatnika vrtića. U prizemlju su planirane prostorije za dvije jaslične grupe sa kupaonama i svim potrebnim sadržajima zatim gospodarske prostorije poput kuhinje i multifunkcionalne prostorije, a na drugom katu je planirano pet prostorija za vrtičke skupine. Također, tu je i uređenje okoliša, parkinga i hortikulturno uređenje, pa tako imamo planirani mediteranski vrt u atriju vrtića. Projekt je napravljen tako da zadovoljava sve državne pedagoške standarde", dodajem da je planirano da se zbog velikog broja sunčanih dana to i iskoristi te će zgrada biti energetska učinkovita s instalacijama za sunčeve kolektore, te se planira da za nekoliko godina vrtić imati svoju vlastitu energiju. Izgradnja dječjeg vrtića je važan projekt za daljnji razvoj našeg grada. U novoizgrađeni vrtić mogla bi se upisati sva djeca s područja grada i susjednih mjesta, stvorila bi se pozitivna natalitetna politika, zaustavila depopulacija, zadržala postojeća radna mjesta i otvorila nova radna mjesta .

Socijalna uključenost djece rane i predškolske dobi najranijem podsustavu odgoja i obrazovanja djece i mladih u RH. Inkluzivni programi djece s teškoćama u razvoju zastupljeni su u većini dječjih vrtića diljem države, kao i programi za darovitu djecu i djecu pripadnike nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, a kao programi javnih potreba sufinanciraju se iz

sredstava državnog proračuna. Budući da se rani i predškolski odgoj i obrazovanje u RH od 1994. godine financira iz proračuna JLS-a, a kako su općine i gradovi sve siromašniji, oni nisu sami u mogućnosti izgraditi potrebne smještajne kapacitete za veći obuhvat djece i, ako se ne osiguraju pristupi fondovima EU-a, vjerojatno se do 2020. godine ni neće moći ostvariti zadaća obuhvata 95% djece rane i predškolske dobi.

Predškolski odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi u Gradu Pagu ima dugu i znakovitu prošlost koja nikako ne smije biti potisnuta i zaboravljena. Prvi dječji vrtić osnovala su časne sestre benediktinke još davne 1919. godine u samostanu benediktinki pod voditeljstvom časne Gertrude Magaš.

Djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja je odgoj i obrazovanje, njegova prehrana, socijalna i zdravstvena skrb djece rane i predškolske dobi, a uključuje djecu od navršenih 6 mjeseci života do plaska djece u osnovnu školu.

Dječji vrtić Paški mališani do prije cca. 10 godina u odgojno –obrazovni program uključivao je djecu sa većeg djela područja otoka Paga, točnije od Kolana do Miškovića, uključujući današnju općinu Poveljana dok ista općina nije osnovala vrtić. Važno je naglasiti da bez obzira što danas Općina Novalja i Općina Poveljana imaju osnovane vrtiće česti su upiti za potrebu uključivanja u program dječjeg vrtića u Pagu, upravo žitelja istih navedenih općina jer naš vrtić ima i pruža kvalitetne odgojno-obrazovne djelatnike te kvalitetan odgojno-obrazovni program za djecu rane i predškolske dobi. Danas dječji vrtić ukupno broji 99-tero djece korisnika programa i uključuje djecu sa područja Općine Pag (Pag, Miškovići, Smokvica, Vlašići, Dinjiška, Vrčići, Šišini, Stara Vasa, Kukovići, Gorica, Proboj, Košljun, Šimuni, Bošana ...) i djecu sa područja Općine Kolan (Kolan, Mandre i Kolanjski dio Gajca).

Uz redovni program i program predškole koji su verificirani od strane nadležnog Ministarstva dječji vrtić Paški mališani korisnicima nudi kraći program engleskog jezika i kraći program sporta i rekreacije-ritmika.. Dječji vrtić planira poboljšati i unaprijediti svoj odgojno-obrazovni uvođenjem različitih novih programa koji bi se uklopili u postojeći redovni program ili kao kraći programi tipa igraonica, tako korisnicima u dogledno vrijeme planiramo ponuditi uz redovni program i program predškole ; -sportski program, ekološki program, vjerski program, kulturno-tradicijski program, program folklor, glazbeni i likovni program, program stranih jezika, program zdravog življenja uz ljekovito bilje, sol i buru, program rada sa potencijalno darovitom djecom, program integracije djece sa posebnim potrebama u razvoju, preventivni program sigurnosti djece predškolske dobi, program stručnog usavršavanja....

KRATKI OPIS I CILJEVI PLANIRANIH PROGRAMA RADA DJEČJEG VRTIĆA PAŠKI MALIŠANI, PAG

1. Program katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi

Vjerski katolički program realizirati će se u okviru redovitog programa u dječjem vrtiću Program provode odgojiteljice sa završenim teološko-katehetskim obrazovanjem za provođenje vjerskog odgoja u predškolskim ustanovama i/ili vanjski suradnik vjeroučitelj. Cilj programa je njegovati i razvijati religioznu dimenziju djeteta i osposobljavati ga (primjereno njegovoj dobi) za otkrivanje, prihvaćanje i življenje izvornih pozitivnih vrijednosti života u odnosu na sebe i drugoga.

2. Program predškole

Za djecu koja nisu obuhvaćena programom predškolskog odgoja, a koja su u godini prije polaska u osnovnu školu, svake se godine organizira predškola (Mala škola). Program predškola traje ukupno 250 sati i uključen je u redoviti program dječjeg vrtića. Program predškole se planira prema tematskim cjelinama u okviru pripreme za školu u cilju jačanja kompetencija djeteta u smislu samostalnosti, neophodnih predznanja i vještina za polazak u školu. Tematske cjeline koje se navode u izvedbenom planu detaljno razrađuje odgojitelj uvažavajući specifičnost skupine i sposobnosti pojedinog djeteta.

3. Program za djecu s posebnim potrebama u razvoju (teškoće u razvoju)

U cilju zadovoljavanja posebnih potreba djece, kao i poticanja maksimalnog razvoja njihovih sposobnosti, U DJEČJEM VRTIĆU PLANIRAMO PROVODITI poseban program za djecu s teškoćama u razvoju (posebne potrebe), u okviru kojeg je uz odgoj i obrazovanje osiguran rehabilitacijsko-terapijski program (logopedski, fizioterapeutski, psihologijski i defektološki tretman), prehrana i prijevoz. Poteškoća u razvoju ograničava dijete u svakodnevnom učenju, stjecanju iskustava i različitih vještina. Programi namijenjeni djeci s teškoćama u razvoju (posebne potrebe) nastoje to ublažiti na nekoliko načina: pružanjem mogućnosti za socijalizaciju i uključivanje djeteta u predškolski odgoj i obrazovanje, poticanjem što pravilnijeg razvoja djeteta ublažavanjem posljedica oštećenja i prevencijom sekundarnih poteškoća, razvojem maksimalnih mogućnosti djeteta za svakodnevno funkcioniranje i adaptaciju na socijalnu okolinu, učenjem djece različitim vještinama i navikama potrebnim za svakodnevno funkcioniranje i osamostaljivanje, pripremom djece za nastavak školovanja, pružanjem stručne pomoći roditeljima i obitelji.

4. Programa rada s potencijalno darovitom djecom

Program bi obuhvaćao djecu iz svih dobnih skupina. Realizirao bi se kao kraći program dva puta tjedno po 45 minuta u poslijepodnevnim terminima kroz različite igraonice „Mozgalice“ i kao integrirani program u svakodnevnom radu sa djecom. Cilj programa je poticanje darovitosti kod djece predškolske dobi kroz različite, razvojno primjerene zadatke i aktivnosti. Pritom se naglašava načelo individualnog pristupa svakom djetetu, poštujući njegove interese i sposobnosti.

5. Sportski program

Športski program bi obuhvaćao djecu od mlađe do starije vrtićke dobi (3-6 god.). Program bi se odvijao nekoliko puta tjedno (dvorana, bazen, nogometno igralište, bočalište...) u poslijepodnevnim terminima pod voditeljstvom educirane odgojiteljice i/ili bi sportski program mogao biti uključen u redoviti program dječjeg vrtića pod vodstvom kineziologa. Na taj način djeca bi svakodnevno bila uključena u sport i sportske igre. Primarni cilj programa je da svako dijete uz igru i maštu, uz puno zabave i radosti dobije što bolji uvid u značaj športa i

tjelesnog vježbanja. Raznim vježbama utječe se na i pravilan dječji rast i razvoj te pravilno držanje. Kroz sportski program uključuje se i zdrava prehrana . Sportskim programom povoljno utječemo na njihov rast, razvoj, poboljšanje zdravlja, te psihofizičke i motoričke sposobnosti. Smatramo da uvođenjem sporta u vrtiće pridonosimo navikama zdravog načina života kod djece, te popularizaciji sporta općenito.

6. Program ranog učenja engleskog i / ili talijanskog jezika

Program bi se provodio kontinuirano na 2 razine: u okviru redovitog programa u više odgojnih skupina i/ili kao kraći program dva puta tjedno u poslijepodnevnim satima. Provode ga educirani odgojitelji prema programima .Cilj programa je spontanim i situacijskim učenjem te posebno planiranim aktivnostima obogaćivati odgojno-obrazovni rad, kao i već stečena znanja pri čemu se poštuju zakonitosti metodike učenja stranog jezika.

7. Program folklor

Program folklor provodio bi se kao dio redovitog odgojno-obrazovnog programa u pojedinim odgojno obrazovnim skupinama ali i kao folklorna igraonica „Paški tanac i tradicija“. Rad s djecom bi se provodio dva puta tjedno po 45 minuta u poslijepodnevnim satima. U folklorne igraonice mogla bi se uključiti sva djece, različitih dobnih skupina, a s njima bi radili educirani odgojitelj predškolske djece s odličnim poznavanjem folklornog stvaralaštva i dodatnom edukacijom na području dječjeg folklor ili folklor općenito gdje bi djeca naučila „Paški tanac“ a veliki značaj želimo dati dramsko-scenskoj izvedbi“Paška robinja“. Cilj programa je njegovati interes za etnološko naslijeđe kraja u kojem živi, njegove sposobnosti i vrijednosti, a to znači razvijati i podržavati dječju radoznalost za narodno stvaralaštvo i običaje neposredne okoline preko igre, pjesme, priče.

8. Program očuvanja i njegovanja kulturne baštine

Program je namijenjen djeci u dobi od navršene tri god. do polaska u osnovnu školu, a odvijao bi se u okviru redovnog programa te kroz kraći program u poslijepodnevnim satima (jednom tjedno u trajanju od 90 min) . Cilj programa je približiti djeci kulturološki ambijent kao dio identiteta te tako sustavno snažiti dječju potrebu za pripadanjem obitelji, lokalnoj zajednici i narodu. Kulturološki ambijent doživljavati kao dio identiteta na način da se djeca upoznaju sa načinom izrade paške čipke-igla, konac, kušin, ručnog rada sa kukicom i koncem-pletivo, npr Paška koltra i paško pletivo koje služi kao ukras na mnogim materijalima i drvenom namještaju. Cilj nam je upoznati djeca sa svim tradicionalnim i kulturološkim obilježima Grada Paga vezanih uz povijest i stečenim nasljeđem.

9. Glazbeni program

Program glazbene radionice planira se provoditi u svi odgojno obrazovnim skupinama. Dječji vrtić u program planira osnovati dječji zbor. Kroz program rada dječji vrtić planira njegovati duh dalmatinske klapske pjesme i glazbene tradicije našeg kraja, pučki napjevi te djeci usaditi veliku ljubav, motivaciju i želju da postanu dio naše male klape. U klapi bi sudjelovala djeca iz svih odgojnih skupina koja pokazuju sklonost prema glazbi i pjevanju.

10. Predškolski preventivni program sigurnosti djece predškolske dobi i odraslih

Predškolski preventivni program kao razvojno primjeren program, integriran je u svakodnevni kontekst odgojno-obrazovne ustanove i utemeljen na prirodnim potrebama djeteta za istraživanjem, otvorenosti i razvojem umijeća. Također, preventivni program u ovoj dobi, svojim aktivnostima ima za cilj afirmaciju zdravih životnih vrijednosti te jačanje zaštitnih čimbenika i poticanje kritičnih stavova prema sredstvima ovisnosti obitelji djeteta u kojoj živi. Predškolski preventivni program realiziran je tijekom cijele pedagoške godine kroz različite vrste aktivnosti u odnosu na razinu djeteta, roditelja i odgojitelja..

11. Likovna radionica

Program likovne radionice bi se provodio u vrtiću kao kraći program ili kao program uljučen u redoviti program vrtića.

Kroz ovaj program stvaraju se uvjeti za poboljšanje onih pretpostavki koje su nužne za kasniji uspjeh u školi.

Iako je akcent na likovnosti, jednako su zastupljena i druga odgojno obrazovna područja:

- Razvoj govora
- Logičko-matematičko zaključivanje
- Biljni i životinjski svijet
- Etika: razvoj smisla za odgovornost, te shvaćanje nužnosti nekih pravila življenja.

12. Program ekološkog odgoja,eko program

Program bi se provodio u svim odgojno-obrazovnim skupinama. Cilj programa je razvoj ekološke osjetljivosti , aktivnog odnosa djece i odraslih u neposrednom okruženju , razumijevanje prirodnih procesa i njihove ovisnosti , razvijanje pozitivnih stavova prema okolišu . Temeljna obilježja programa su da ,dijete uči o prirodi i okolišu na osnovu vlastitog iskustva kroz sva osjetila. Prirodu i prirodne materijale koristit ćemo svakodnevno u radu. Potrebno je stvarati poticajno okruženje u cilju odgoja za održivi razvoj: vrt ljekovitog bilja, povrtnjak, voćnjak. Osim igre, dominantne aktivnosti su opazajno praktične i istraživačke – laboratorij. Pravilna prehrana-temelj cjelovitog rasta i razvoja djeteta . Projektna metoda u radu slijedi dječje interese ,razvijanje pozitivnog odnosa prema biljnom i životinjskom svijetu. U programu važnu ulogu imaju roditelji kao naši suradnici i partneri u provođenju odgoja za održivi razvoj . Planiramo uzgajati bilje otoka Paga i obogatiti vrtić istim biljem njegujući MEDITERANSKI VRT- na taj način djecu upoznati sa ljekovitim biljem otoka i njegovom ulogom i važnosti za zdravlje svakog organizma. Također u Eko program planiramo uvrstiti iskoristivost vune od paške ovce pod nazivom programa“PUTOVANJE S PAŠKOM OVCOM ,,gdje je cilj upoznati djecu sa paškom ovcom ,uzgojem,iskoristivosti,prehranom,načinom mužnje, pripremom i izradom sira ,a akcent bi se stavio na preradu ovčje vune ,FILCANJE, kao materijala korisnog za izradu različitih odjevnih,ukrasnih itd. predmeta a u svrhu ekološke svijesti o važnosti vune te kod djece

razvijati poduzetnički duh kako bi se vrtić mogao uključiti u nekolicinu vrtića u Hrvatskoj kroz temu „**PODUZETNIŠTVO U RANOJ I PREDŠKOLSKOJ DOBI**“.

U ekološki program planiramo,osim ljekovitog bilja, uvrstiti i važnost paške soli i bure kao prirodne potencijale za zdravo življenje. U tu svrhu planiramo u dječjem vrtiću pripremiti prostr za liječenje djece i odraslih sa problemima gornjih i donjih dišnih putova,sinusa i asme kroz projekt i program“**SOL-BIJELO ZLATO I ZDRAVLJE**“.

13. Program stručnog usavršavanja

Također planirano je stalno usavršavanje i edukacija odgojno-obrazovnih djelatnika u predškolskom odgoju kao i roditelje,odrasle osobe uže i šire okolice Grada Paga kroz razne stručne seminare i radionice radi kvalitetnijeg pristupa svakom planiranom programu. Cilj nam je postati vrtić sa titulom **CENTAR IZVRSNOSTI** odnosno **STRUČNO – RAZVOJNIM CENTROM** za provedbu programa **Odgoj za održivi razvoj**, radi unapređivanja stručnog rada u području predškolskog odgoja i stručnog usavršavanja stručnih djelatnika u dječjim vrtićima Republike Hrvatske. Program za djecu s posebnim potrebama u razvoju(teškoće u razvoju). Također plan nam je u redovni program vrtića uključiti **NTC-MENSSA SUSTAV UČENJA**.

14.Program proslave dječjih rođendana

Program se planira provoditi kao dio redovitog programa ili kao kraći program u popodnevnim satima kada bi se mogla uključiti i djeca koja ne koriste redoviti program dječjeg vrtića. Predodžba o proslavi rođendana u vrtiću obično se svodi na zajedničko okupljanje oko stola, pjevanje pjesmice **Sretan rođendan**, puhanje svjećica na torti i konzumaciju hrane. No je li to ono što dijete zaista treba, želi i što mu možemo pružiti? Mišljenja smo da dijete želi doživjeti jedan poseban dan sa svojim prijateljima, dan kad je on posebno važan. Cilj nam je učiniti dan rođenja danom koji je važan slavjeniku, ali i ostaloj djeci u skupini, jer je to prirodna situacija u kojoj djeca doživljavaju osjećaj radosti i zajedništva kad jedni drugima iskazuju pažnju i radost zbog toga što postoje, što jesu djeca. Doznajte kako sve možete upotpuniti proslavu u vrtiću.

Redoviti program dječjeg vrtića Paški mališani kao i Program predškole verificirani su od strane nadležnog Ministarstva. Preventivni program sigurnosti djece rane i predškolske dobi i protokol sigurnosti je poslan nadležnom Ministarstvu na suglasnost te nam je cilj sve gore navedene programe verificirati od strane Ministarstva kako bi korisnicima dječjeg vrtića osim kraćih programa mogli ponuditi što raznovrsniji i bogatiji program uključen u redoviti program i uslugu dječjeg vrtića.

U Pagu 15.svibnja 2015.godine

Ravnateljica dječjeg vrtića Paški mališani,Pag
Ljubica Fabijanić